

Fastlagssöndagen, Kärlekens väg

Kärlekens väg Joh 12:20-33 I Guds kärlek och vår lydnad

Kärlek är ett laddat begrepp som nog väcker många bilder och associationer inom oss. För den som blev uppvaktad på alla hjärtans dag lever det kanske ännu kvar en varm och go känsla i magen. Och för den som glömde bort att köpa blommor så ger det kanske en mer molande känsla av dåligt samvete, men det kommer en ny chans nästa år. Kärleken är något som vi alla känner och många skulle nog till och med säga att kärleken är det kitt som håller samman våra liv. Helt klart är i alla fall att det är kärlek som är grunden i vår tro. Dels vår kärlek till Gud men framförallt den kärlek som inte bara fick Gud att skapa världen utan som också fick honom att inte ge upp när vi vände honom ryggen. Vi dag utforska den kärlekens väg som Jesus vandrade. Du tänker kanske att detta är en så fantastisk väg att det visserligen kan ge oss inspiration men som knappast är en framkomlig väg för oss. Men jag menar tvärt om att vi inte bara bör utan också kan vandra denna väg

Dagens text äger rum sent i Jesus liv. Det är fem dagar kvar till påsk och han har precis gjort det uppmärksammade intåget i Jerusalem. Sedan en kort tid har han tydligare försökt att visa på meningen med, och nödvändigheten av, sin kommande död.

- I smörjelsen i Betania visar han att den framtida begravningen inte är någon slump utan något som han själv är medveten om.
- I och med hyllningen i Jerusalem lyfts det fram att han är en kung på ett djupare sätt än vad folket förstått.
- Här i dagens text där han visar meningen med sin död.

Grekerna var antagligen proselyter eller Gudsfruktiga, greker som mer eller mindre gått in i den judiska tron, och som var därför den kommande högtiden. Dessa får också symbolisera de hedningar som i Johannes egen tid sökte Jesus.

Hur förklarar Jesus då meningen med sin död?

- Först använder han sig av bilden med vetekornet som dör för att ge en rik skörd. Och rik har den ju också blivit. Det är egentligen fantastiskt att det som började som en liten judisk sekt idag samlar över 1,5 miljarder troende. Jesus var inte den förste eller siste som menade sig vara den efterlängta Messias och som samlade en människoskara runt sig. I apostlagärningarna 5:34 ff så talar Gamaliel om några av dessa, men för alla gällde att när de dog så skingrades folkskarorna. Hans slutsats framför rådet blir att ”Om detta är människors påfund och verk så försvinner det av sig självt. Men är det från Gud, då kan ni inte krossa dem.” Att kristendomen sedan levde vidare in i hellenismen och den romerska tiden är fantastiskt. Det fanns mängder med konkurrenter och med Paulus ord så framstår ju budskapet om korset som en dårskap för den som inte tror. Bara kristendomens utveckling och historia är faktiskt riktigt trosstärkande. Jesus första bild har alltså verkligen visat sig sann i historien.
- Den andra bilden han använder för sin död är i vers 32 ”när jag blir upphöjd från jorden ska jag dra alla till mig.” Jesus anknyter här till Gamla testamentet och mer exakt 4 Mos 21:4-9. Här under ökenvandringen tappar folket tron och klandrar ”både Mose och Gud”. Förnärad skickar Gud då giftormar som biter många som dör. Folket ångrar sig det och ber Mose om hjälp. Han ber i sin tur Gud om nåd och får rådet att göra en orm i koppar och höja upp den så att alla som såg på den skulle bli friska. Och Mose gjorde som Gud sa och folket blev friska igen. Jesus har också

tidigare i evangeliets tredje kapitel anknytt till denna berättelse i samtalet med Nikodemus där han säger att ”Liksom Mose hängde upp ormen i öknen, så måste människosonen upphöjas, för att var och en som tror på honom ska ha evigt liv”.

- Meningen med Jesus död är alltså att ge liv. Precis som kornet och kopparormen.

Jesus som människa

- De bilder som Jesus använder för sitt offer visar alltså djupet av hans gärningar och nådens djup. Men bilderna säger också något om Jesus som person. Vers 27 är Johannes motsvarighet till de övriga evangeliernas Getsemaneberättelser. I Johannes är Jesus anmärkningsvärt mycket starkare än i de andra berättelserna. Vad som dock har slagit mig och som gäller för alla fyra är att det inte står något om att Gud svarade Jesus böner. I dagens text kan man se att Gud svarar att ”Jag har förhärligat mitt namn och skall förhärliga det på nytt.” Men detta svar var inte till Jesus, utan, säger han själv, var riktad till människorna som hörde vad han sa. Vilken var Jesus roll som person, enligt urkyrkans tid har vi ju slagit fast att Jesus var 100% Gud och 100% människa. Och jag menar nu de senare 100 procenten.
- Fröet och ormen som betyder liv för så många andra är endast verktyg i handen på någon annan. Men Jesus var inget dött ting, han var en levande person, som du och jag. Han hade drömmar, tvivel och oro. Låt oss bara kort titta på Markus Getsemaneberättelse (14:33-36). Varför genomgick han allt detta lidande för vår skull? Joh 3:16 brukar ju kallas för en liten bibel och vi kan där se varför Gud gav världen sin son; ”han älskade den”. Men sonen, om hans motiv finns det inte lika tydliga texter. Var det för folket som levde runt omkring honom som han gjorde det? Folket som tvivlade, hånade honom och försökte stena honom? Varför gjorde han det, vad tjänade han på sitt offer? Fröet som ligger och ruttar är något helt annat än växten som kommer ur det. Hans liv som det var tog verkligen slut i och med korsfästelsen. Jesus säger visserligen att människosynen ska förhärligas men det är intressant att han talar om denne i tredje person, han säger inte ”jag, människosonen”, även om det tydligt framgår att det är han själv som är människosonen. Något i Jesus dog verkligen i och med korsfästelsen, de 100% som var människa hade inget att tjäna på offret. Egenkärleken, bevaringsdriften som varje människa har, måste skrikigt att detta var fel så varför gjorde han det?
- JA, varför gav Abraham upp sig själv på vägen mot Moria. Hur kunde han vara villig att offra Isak, hans kvarlevnad och bärare av löftet, (Isak ska nog snarare förstås så, som en del av Abraham än en egen person, man tänkte sig att det var i avkomman det eviga livet låg). Den kärlek som vi läste om i Joh 3:16 är Guds oändliga kärlek som motiverade att han offrade sin son, men Abraham älskade han andra människor eller ens Gud mer än sin son, jag vet inte, men jag tror inte det. Innerst inne kände han nog mer för sin son och sig själv än för Gud. Och hade känslor varit allt, om det hade varit kärlekens enda väg, då tror jag Abraham hade strejkat. Och Jesus, visst älskade han människorna men det tycks inte ha varit det som bar honom till att offra sig själv. Det finns ingen text som säger att ”så älskade sonen världen att han besteg korset”. Men ändå gjorde han det, han var inte tvungen, han kunde ha valt en annan väg. Hela hans mänskliga väsen måste ha skrikigt åt honom att välja en annan väg men han stod kvar vid sitt kall, varför?

- ***Jo för att kärlekens väg är lydnadens väg.***
Och då menar jag mer än vardagserfarenheten att frugan bestämmer. Abraham vad gjorde han, jo han lydde Gud, det är allt. Gud kallade och han lydde. Vi är idag så fixerade vid det inre. Vår tro är oerhört psykologiserad. Vad vi tror och gör måste vara i harmoni med våra inre känslor annars känner vi oss falska. Men det är en syn som är grundad i vår kultur och något som faktiskt är främmande för bibeln. Att inte göra något med motivet att ”jag känner inte för det” kan bara uppkomma i en kultur som vår. I bibeln och i många delar av vår värld än idag så kommer lydnaden först och sedan, min inte alltid, den inre tillfredställelsen. Vi har psalmer som vräker ilska mot Gud. Jona och Job med flera angriper Gud för att de helt enkelt är arga på honom. Men mitt i dessa inre känslorna som vänder sig mot Gud finns också en lydnad. Psalmerna vänds till underkastelse, Jona beger sig till Nineve och Job förblir Herren trogen.
- Men om lydnaden är allt vad skiljer då oss från dagens självmordbombare som säkert ofta mot sin etiska övertygelse tar livet av så många människor? Jo, övertygelsen att Gud är Godhet och Kärlek. Gud är det Godas och Kärlekens källa. Där hat är motivationen och grunden i handlingen så står vi ensamma. Men där Godhet är grunden så står vi med Gud. Det dubbla kärleksbudet är inte bara en uppmaning utan det som definierar Guds själva väsen.
- Abraham och Jesus handlade utifrån enorm kärlek men det var Guds kärlek. I Jesus fall en kärlek som genom hans gudomlighet också fanns inom honom men som ändå för den del av honom som var hel människa kom utifrån. Som Gud gav motiv för dessa män så kan han ge oss det idag. Det finns nog mycket som vi vet att vi borde göra men som vi verkligen inte känner någon motivation för. Det är helt okej, vi behöver aldrig ha dåligt samvete för att vi inte gör dessa saker jublande. Men när vi känner att det är Guds vilja bör vi lyda och gå i kraft av hans motiv, hans kärlek. Guds kärlek till andra människor gör att godhet mot vår nästa alltid kan ske i hans kärlek och i vår lydnad.
- Vi har dessutom en Gud som i Jesus vet hur det är att kämpa för att tro, strida för att göra det goda. Om Jesus jublande hade vandrat Golgata fram och hoppat upp på korset, vad hade det då varit för Gud att tro på. Hur skulle han då kunna förstå oss och vårän mänsklighet. Men Jesus var inte bara Gud, han var också hel människa. En människa som fick kämpa mot sin egen svaghet, som fick lägga motivationen till det slutgiltiga offret i Guds hand. Och därför var Jesus offer också så enormt, han bars inte av en inre styrka som förenklade det offer han gjorde Och när han innan döden ropar ”Min Gud, Min Gud, varför har du övergivit mig”, då är det du och jag som hänger där. Då är det ingen superhjärte eller Gud som enkelt kan bära världen på sina axlar. För att aldrig behöva överge oss, övergav han sig själv. Kärlekens väg är Kristus väg, han har trampat upp stigen för oss. Han har visat att mitt i vår mänsklighet kan denna väg vandra. Det fallna kan åter bli helt. Inte i egen kraft eller ens i egen motivation, men i Guds.

Kärlekens väg är lydnadens väg, att vara villig att offra sig själv även för den vi inte älskar men som Gud alltid har älskat och givit sin son för. I Guds kärlek och vår lydnad finner vi den väg som Jesus vandrade och det är en väg som också vi kan vandra.

